

НА ПАРАДКУ ДНЯ—АБМЕН ПАРТЫЙНЫХ ДАКУМЕНТАЎ

Адбыўся чарговы агульнауніверсітэцкі партыйны сход. На парадку дня стаяла пытанне вялікай палітычнай важнасці: абмеркаванне Пастановы майскага 1972 года Пленума ЦК КПСС «Аб абмене партыйных дакументаў».

З прамовай выступу сакратар партыйнага камітэта ўніверсітэта тав. У. В. Казлоў. Ен жа расказаў аб задачах партыйнай арганізацыі ўніверсітэта ў суязі з гэтым важнейшым для нашай краіны палітычным мерапрыемствам.

У абмеркаванні гэтага пытания прынял ўдзел: старши выкладчык кафедры філософіі А. А. Фялькоў, даецтв кафедры грамадзянскай абароны Л. А. Нікалаеў, сакратар партыйнай арганізацыі адміністрацыіна-гаспадарчай часткі М. М. Рудых, докан біёлага-глебавага факультэта С. Ф. Алешка, сакратар партыйнай арганізацыі гісторыка-філалагічнага факультэта прафесар У. В. Анічэнка і выкладчык кафедры грамадзянскай абороны Г. С. Мільчанка.

Намеснік сакратара партыйнага камітэта даецт Я. А. Семячук зачытаў рэзоляю лістальнага сходу, у якой горача падтрымліваецца Пастанова майскага 1972 года Пленума ЦК КПСС «Аб абмене партыйных дакументаў».

Гомельскі УНІВЕРСІТЕТ

ОРГАН ПАРТФДМА, РЭКТАРАТА, КАМИТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МІСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 25 (121)

Субота, 16 верасня 1972 г.

Год выдання 4-ты
Цана 2 кап.

ВУЧЭБНЫЯ БУДНІ

Новы навучальны год на-
бірае тэмпы. У кабінце гі-
сторыі здымак злева над
першакрыніцамі твораў кла-
сікаў марксізму-лінізму
схіліліся студэнты — завоч-
нікі.

Чарговы дослед праводзяць будучыя біёлагі

УНІВЕРСІТЕТ — ВЕСЦЫ

I БУДЗЕ НАШ УКЛАД

Восень — гэта пары, калі калгаснікі атрымліваюць узнагароду за сваю нялёгкую працу. Яна прынесла сельскаму земляробу новыя клопаты: патрэбна ў тэрмін і без страт сабраць новы ўраджай. У гэты гарачы час на дапамогу калгаснікам прыйшлі працоўныя горада, студэнты, школьнікі. Не засталіся ў баку ад гэтай справы і мы, студэнты-першакурснікі гісторыка-філалагічнага факультэта.

Мінула хвалюючая па-
ра ўступных экзаменаў. Першое адказнае даручэнне, якое мы атрымлі-
— працаўшы на ўборцы ўраджаю. Які ён будзе? Гэта ў пэўнай ступені за-
лежыць і ад нас, ад на-
шай працы. Прыменна,
працующы разам з дарос-
лымі, усведамляць сваю,
хочь і невялікую ролю ў
такой справе, як ўборка
бульбы. Хлопцы і дзяў-
чата працующы старанна.
Асабліва добрай працай
вызначаючы У. Лапіцкі
і В. Беля.

Кіраўніцтва саўгаса «Меркулавічы» Чачэр-
скага раёна паклапаціла-
ся аб добрай арганізацыі
працы, аб забеспячэнні
студэнтаў прадуктамі
харчавання. Брыгадзір

саўгаса Міхаіл Дзямідаў
своечасовай парадай і
непасрэдным умяшаннем
дапамагае пазбегнуць
розных пралікаў у пра-
цы.

І не бяды, што пасля
працы ные спіна і грубе-
юць далоні. Тым больш
прыемна пасядзець калі

кастра, пазбавіца ад
дзённай стомы, паспяваць
пад звон гітары вясёлыя
песні, або паслушаць вер-
шы, якія чытаюць тава-
рышы тут жа, калі кастра.
Кожная вольная хві-
ліна праходзіць весела,
змястоўна. Дарэчы, дні-
мі мы правялі разам з

вясковымі хлопцамі су-
стрэчу з футбалістамі су-
седняй вёскі.

У паўсядзённых клопа-
тах, у працы нё зауважа-
еш, як бяжыць час. Хут-
ка зноў за вучобу.

М. МАРАЧКОУСКІ,
студент 1 курса
гісторыка-філалагіч-
нага факультэта.

З добрым настроем і студэнцкімі песнямі ад'язджала моладь на работу ў калгасы Го-
мельшчыны.

ДА ЎВАГІ ПАЛІТІНФАР- МАТАРАУ

Паведамляеца прыклад-
ная тематыка палітычных
інфармацій і гутарак сярод
працуемых распушлікі на ве-
расень 1972 года.

ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

1. Абектыўная неабход-
насць (ао палітычных і эканамічных перадумоўках утва-
рэння СССР).

Матэрыйлы публікуе ча-
сопіс «Політінформатор» і
агітатор».

2. Развітае сацыялістыч-
нае грамадства — гістарыч-
ная заява ўсіх народаў
СССР.

3. Камуніст — актыўны
барыцьбі партыі.
матэрыйлы публікуе га-
зета «Звязда».

ПЫТАННІ
ЭКАНАМІЧНАГА
ЖЫЦЦЯ

На законах дружбы і
супрацоўніцтва (15 ударных
вахт, прысвечаных саюзным
распушлікам).

5. Стрыкань індустры-
машынаудаванне.

6. З думай пра чалавека
(аб далейшым удасканалені-
жыліве — камуністычнага і
культурна-бытавага будаўні-
цтва у распушліцы).

Матэрыйлы публікуе га-
зета «Советская Беларусь».

7. Чаму вучачы вынікі ба-
рацьбы за ўраджай селеты-
га года.

8. Уборка і нарыхтоўка
бульбы — баявая задача дня.

9. Грамадскі жывёлагадоў-
дзюл — дастатак кармоў.

Матэрыйлы публікуе
«Сельская газета».

Гэта стала традыцыяй — кожны верасень студэнты адпраўляюцца да памагаць працоўнікам вёскі.

...Гулам трактароў і вяслымі юнацкімі галасамі сустрэла мяне поле, дзе працуюць студэнты біблага-глебавага факультэта.

На ўборцы бульбы ў калгасе імя ХХII з'езда КПСС Гомельскага раёна заняты студэнты трэцяга і чацвёртага курсаў. Работа спорыща.

— Галія, запішы на наш

рахунак, — і хлопцы высыпаюць у машыну чарговыя кошыкі.

— Не затрымліваі, паспяшай, — чуецца другі голас.

Гая Гаўрыленка ледзізве паспявае рабіць запісы ў сваёй «бухгалтэркі», адзначаючы выпрошоўку:

Другі тыдзень заняты студэнты на бульбяных палетках. Працуюць зладжа-

на, з агенчыкам. Вызначаюцца Вольга Комар, Анатоль Хилько, Людміла Левіна, Наташа Сушкова і іншыя рабіты.

Бяжыць час, усё больш бульбы паступае ў сковішчы. Ураджай нядрэнны. 1 ўбраць яго добра да памагаюць студэнты.

На здымках: спорыща работа ў Анатоля Хилько (злева). Не адстаюць ад

яго Саша Гаробчанка і Федзя Бардзінаў.

І трактарным гулам абу-джаеща поле.

Тэкст і фота
А. Рудчанкі.

ПРАЦЫ НАШЫХ ВУЧОННЫХ

ДАСЛЕДУЕЦЦА ТЭОРЫЯ МАРЛЬНАГА ВЫХАВАННЯ

Сёлета выдавецтва БДУ імя У. І. Леніна выпусліла ў свет книгу загадчыка кафедры педагогікі і психалогікі нашага ўніверсітэта І. Ф. Харламава. «Тэорыя нравственнага воспитанія».

У гэтым фундаментальнym даследаванні упершыню ў гісторыі не толькі савецкай, але і сусветнай педагогікі даецца глыбокі сістэмачыны аналіз тэарэтичных асноў марльнага выхавання дзяцей, пачынаючы з (Ш. Летури, Ч. Ламбрэза, С. Хол), сучасных буржуазных психалагаў, педагогаў і дзяячоў.

Вартасцю книгі з'яўляецца тое, што яе аўтар крытычна перапраўаў тэарэтичную спадчыну ў галіне марльнага выхавання як рэакцыйных, так і праграсіўных філософій, педагогаў і пісцяў.

На выразных і пераканальныx прикладах І. Ф. Харламаву асвялят і становічы, і адміністратыўныя, уласцівы даследаванням ідэалагаў даследаванням і федальнага грамадства, буржуазных вучоных па штатных мэралах і духоўнага фарміравання рэлігійных.

Даследаванне марльнага выхавання старажытнагорасічных філософій (Геракліт, Демокріт, Сапірат, Платон, Аристотэль, стоінізм (Зенон), філософія старажытнага Рыму (Лукрецій Кар, Сенека, Пліній), хрысціянскіх мыследзелюў сярэднявякоў (Аугустін, Філіп Аквінскі), лепшых дзеячоў эпохі Адраджэння (Т. Мор, Т. Кампандэла), англійскіх і французскіх матэрыялістў (Ф. Бэкон, Р. Дэкарт, Т. Гобес), Я. А. Каменскага, Д. Лока, Ж. Ж. Русо, К. Гельвеція, І. Песталоці, рускіх асветнікаў XVIII стагоддзя (Г. С. Скаварода, Н. І. Новіков, А. Н. Радзішчава), прадстаўнікоў рэакцыйных (І. Герард, Ф. Цылер, Н. А. Мілер-Красоўскі, Г. Спенсер) і праграсіўных (А. Дыстэрберг, Н. І. Пірагоў, К. Д. Ушынскі, Л. М. Талстой) буржуазных ідэяў.

Вострай крытыкі падвергнуты сучасныя буржуазныя канцепцыі марльнага выхавання: педагогізм, індывідуалізм, неатамізм і іншыя, метаісль выхавацца «накорыльных і цярпільных слуг капитальнага грамадства» (стар. 342).

Буржуазныя падвергнуты сучасныя буржуазныя канцепцыі марльнага выхавання: педагогізм, індывідуалізм, неатамізм і іншыя, метаісль выхавацца «накорыльных і цярпільных слуг капитальнага грамадства» (стар. 342).

Асабільна грунтуюча выхавання

даследуе марльнага выхавання як марксісцкага тэорыі духоўнага развиція дзяцей. «Спрабы адзінства імперыялізму і марльнага развиція асобы і вытлумачыце ўсе наўмыны ў буржуазным грамадстве заганы прыроджанай марльнай непадыходнасцю як асобых людзей, так і цэльных груп насельніцтва, — слушна піша І. Ф. Харламава. — Есць не што іншое, як выражэнне крайняй рэакцыйнасці буржуазіі і яе імкненія выкарыстася любыя сродкі, у тым ліку раслін, нацыяналізм і г. д., для таго, каб пасенцы варожасць паміж працоўнымі і адзяліцуць іх ад класавых барацьб за зішчэнне эксплуатаціі і палітычнага бясправя» (стар. 145).

Вялікую цікавасць узяўляе тая частка кнігі, дзе гутарка ідзе пра марксісцкі-ленинскіе вучэнніе аб маралах і маральными развиціях асобы як метадалагічнай аснове тэорыі духоўнага выхавання ў сацыялістычным грамадстве, абелініці асобы і адлюстроўванні ў ім сацыялістычнай сутнасці чалавека, аб мэтах, змесці, задачах і прынцыпах марльнага выхавання ў савецкай школе. Добра высьветлена асноваворнае значэнне ленінскага вучэння аб камуністычнай маралі і яе прынцыпах, партыйных документаў па штатных народнай асветы, вялікай ролі прац і выхаванні І. К. Крупскай, А. В. Луначарскага, М. І. Калініна, А. С. Макаранскай, С. Т. Шацкай, П. П. Блонскай і іншых выдатных савецкіх партыйна-грамадскіх дзеячоў і педагогаў на многіх праблемах марльнага выхавання.

У книгі выдатна, з улікам сучасных даследаванняў савецкай школы і педагогічнай думкі

дадзена лаканічная класіфікацыя і харкторыстыка асноўных метадаў духоўнага выхавання, якіх выкарыстоўваюцца савецкімі педагогамі. Гэта метод пераканання, метод станоўчага прыкладу, метод практикавання, методы адабрэння і асуджэння.

Шмат увагі ў даследаванні ўзделана і спосабамі павышэння ролі педагогічных патрабаванняў на маральны развиціе школьнага імянніні.

Фарміраванню ў іх маральных узүлённяў і паніцці дзяржавных даследаванняў, адзялізу, ад прасцейшых маральных учынку і дзеянняў да ўсядомленых і вызнаных прынцыпалаў камуністычнай маралі паводзін — гэтакі шлях марльнага развиція асобы школьнага выхавання ў працэсе калектыўнага выхавання и падыходу.

Стараюся растлумачыць аб размеркаванні па зуроставыя групах...

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

ДЗЕНЬ ІМЯНІННІКА

З раніцы ў мяне прыўзываеты настрой на лагеры адзначацца дзеньем імінінніка, а ў мяне таксама дзень нараджэння. Усе імінінні, вельмі прыбранныя, чакаюць пачатак свята. У піянерскім пакоі рыхтуюцца пада-
рушкі «медалі», квіткі. Лід-
чыні верныя памочнікі — упры-
гожвацца чэрвенем месяцам. На ёй яркая каліровая сукенка, а на галаву дзяўчынкі адзя-
ляюць вінок з пальянкі кветак.

Цудоўны чэрвень месяц, усе

міжволі залюбаваліся ёй.

Але вось усё гатова, пачына-
ецца ўрачыстая лінійка. Імінін-
ні, ях сорат чалавек, высту-
райцаюцца перед дружынай. Іх

іншыя, уручаюць квітки,

прыкладаюць самаробныя меда-
лі.

Чэрвень месяц працягнуе не

гледзячы ўзім, з яе машка

падарунак. І тут смех: Шура

Верасовіч з другога атрада да-
стасе ляльку-гальшчу, а Жаня

Чарадзічніца — пісталет...

Я сміясло разам з усімі, але на

дұши крху сумна: я ж такса-

НАТАТКІ З ПРАКТИКІ

АДЗІН МЕСЯЦ У ЛАГЕРЫ

Аблегчана ўздынхуўшы, кал задзуды апынуўся апошні экзамен датэрмінай сесіі, мы па-
чаты рыхтавацца да сустрэчы з лагерам. Усе наўмыны толькі аб лагеры. Якім ён будзе? Я наладыў мы віслёба, цікавае, паўнікруйнае жыць?

І вось з чамаданамі стаем да галоўнага «шаходу», чыгаем «Пінерскі лагер імя Барыса Царыкава». Наступу дзень сустрэчы. Колыкі пераговоры было абы гэтым днём, колыкі на-
дзея звязана з гэтым днём? «Запрашаем, калі ласка!» — кликаў нас лагер. Мы пашчали. Мы, гата Тацціна, Барадзіна, Любові Каробікі і Лідзай Шчапава. З радасю глядзелі на зацікавілічны сонцем вілікую тэрыторыю лагера, удахам поўнымі грудзымі настоенае сасновае паветра. Добры дзень, лагер! Ты чакаў нас — і мы прыехаў. Павер, што табе не будзе сумна з намі!

ДЗЕНЬ ПЕРШЫ

Сёння з самай раніцы ўсе мітусыца — прыядзяюць рабіты. Іх многа і ўсе яны розныя, і ўсіх трэба сустрэць. Тэрыторыя лагера па-святочнаму убрана, выхавацеля і важыцца ў «парадзе» з нецярпеннем чакаюць першых аўтобусаў. Ля галоўнага ўваходу, за стадом, пакрытым чырвоным абрусам, «засядло» разам з начальнікамі лагера і выхавацелямі. Усе візанты выстрайліся па аркі. І вось ён — першы аўтобус! Колыкі шуму, смеху, колыкі іх! У першую мінуту нават разгубілася, але тут жа стараецца надаць твару як мага больш строгасці і каманду: «Пас-тронца!» Шум у момант сціхне. Усе з цікавнасцю паварочаюцца да мяне, рабіты пастарай усміхаюцца мне, а сярод малодшых пранесся паважальны шепт: «старшыя...»

Калі, нарадзішэ, усе пастроены, пачынаем размеркаванне па атрадах, важыцца тут жа аўдводзяць сваіх выхавацеляў у дачы. Размеркаванне не абыходзіцца без слёз. Падыходзіць два браты. Малодшы вышырає слёзы.

— Дазвольце мне, калі ласка, з Юрм у адзін атрад.

— А ў які клас перайшоў Юр?

— У сёмы...

— А ты?

— У пяты...

— Ну, вось бачыш, брат ста-
рэй цябе на два гады.

Стараюся растлумачыць аб размеркаванні па зуроставыя

групах...

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чыць:

— Дазволілі!!!

Так вось і праходзіць самы

дзень у лагеры.

Пасля майго тлумачэння, ма-
лодшы ўзімае на мяне вочы.

— Цея, я вас вельмі пра-
шу. Я не вытрымліваю і ўсмі-
хаюся. Малодшы радасна кри-
чы

ДА 50-ГОДДЗЯ ЎТВАРЭННЯ СССР

ПАД СОНЦАМ ДРУЖБЫ

Узбекская Савецкая Сацыялістычна Рэспубліка

Савецкі Саюз увасабляе сабой іебывалыя раней у гісторы адносіны адзінства і дружбы славодных народоў.

(З Пастановы ЦК КПСС «Аб падрыхтоўцы да 50-годдзя ўтварэння СССР»)

...Старожытная зямля Узбекістана. Край амаль пагалоўнай непісменнасці і украінішыхся рэлігійных забабону, край феадальных усторуў з панаўнем патрыярхальнага спосабу вытворчасці, з дробнымі абяднелымі дэхканскімі гаспадаркамі, край поўнага бясправаў працоўнага народа, дзе жыці ёт былі людзей, хі адносіны паміж сабой рэгуляваліся законамі шарыту і дагматамі нарану — такім быў Узбекістан у мінульдзе.

Мінулья паўстагоддзя непазнавальна змянілі і аблічча ўзбекскай зямлі. Сучасны Узбекістан таксама не падобны на ранейшы каланіяльны Узбекістан, як дзень і нач. За гады Савецкай улады рэспубліка да-

сягнула таіх поспехаў у развіціі эканомікі і культуры, якія здаўляюць свет. Воляю партыі, намаганіямі народа яна ператворана ў яркі манік сацыялізму на Усходзе.

Вялікую слу дружбы народаў, іх брацкай дапамогі добра спазнаў узбекскі народ. Іменна з дапамогай савецкіх народоў, і перш за ўсё вялікага рускага народа, узбекскі народ набыў сваю дзяржаўнасць, дасягнуў велізарных поспехаў, выйшаў на шырокую дарогу сацыялістычнага прадзіцтва.

Генеральні сакратар ЦК КПСС Л. I. Брежнёў у дакладзе «Пяцьдзесят гадоў вялікіх перамог сацыялізму» гаварыў: «Адзінства шматнаціяльнасці савецкага народа трывалае, як алмаз. І як алмаз пералеўца шматкоўлер'ем граней, так і адзінства нашага народа заде разнастайнасцю складаючых яго нацый, кожная з якіх жыве багатым, паўнакроўным, свабодным і шчаслівым жыццём».

«ДУСТЛІК»—ЗНАЧЫЦЬ ДРУЖБА

У трыццатыя гады ў майі родным калгасе «Қызыл Гулістан», які лічыўся перадаўным, бавоўнай засяяў 48 тектараў. Больш не маглі асіліць тады дэхкане. Каб арасіць невялікую па сучасных маштабах плантацыю, яны здзейснілі сапраўдны подзвіг: кетменямі, уручную праклалі ад горнай крэныцы трыццатікаметровы арык.

А вакол распашчаліся дзесяткі тысяч гектараў зямель, здольных даваць багаты ўраджай бавоўны, зерня, садавіны. Але гэтыя прасторы былі мёртвія. Ім патрэбна была вільгачы. Якая сіла магла падаць сюды ваду, удахнуць жыці ёт пустэльную, выпаленую сонцам зямлю?

Такая сіла знайшлася. Гэта — наш сацыялістичны лад, які згуртаваў у адзінную сям'ю народы вялікай Краіны Саветаў. Арашэнне Сурхандар'інскай нізіны стала справай не толькі працоўными Узбекістана, але і ўсіх брацкіх рэспублік.

Самы малады саўгас — наш. Імя яму мы далі «Дустлік», што значыць па-узбекску — дружба. Уздзелнікамі ж асвяення паўднёвой цаліны сталі праекціроўшчыкі Ленінграда і Гашкіні, машынабудаўнікі Украіны і Урала, мантажнікі Сібіры. Прадстаўнікі са-

рака нацыянальнасцей працуяць на цалінных новабудоўлях. Станцыі брацкага Таджыкістана жывіць энергічны гідратэхнічны збудаванні нашага краю.

Разгарнуўшы спаборніцтва ў гонар 50-гаддзя ўтварэння СССР, сельскія працяўнікі нашай вобласці абяцалі здаць дзяржаве 400 тысяч тон бавоўны, у тым ліку 135 тысяч тон тонкавалкністай. Гэтыя лічбы мы, бавоўнарабы, называем з асаблівым гонарам. У іх жа — мера нашай працы.

Знайшы змены адыўліся на берагах маёй роднай Сурхандар'і. Асабліва ўнушальныя яны на сяле. Некалі бяспраўны, забіты селянін марыў толькі пра кавалак хлеба. Іншымі клопагамі жыве зараз жыхар узбекскага сяла. Прыезджайце ў любы кішлак — усюды ўбачыце новыя дамы пад шыфернымі дахамі, тэлевізійныя антэны.

Наш саўгас самы малады на Шараабадской нізіне, але ў нас вялікія магчымасці. Мы вырашлі дасягнуць 700 тон «белага золата» звыш плаціна. Гэта будзе наш уклад у вялікую дружбу савецкіх народаў.

Ш. КУДРАТАУ,
дирэктар саўгаса
«Дустлік», Герой
Сацыялістычнай Працы.

Выхаванка тэхнічнага вучылішча Надежда Гулямава зараша працуе майстрам вучылішча брыгады на Ташкентскай швейнай фабрыцы № 2.

На здымку: Н. Гулямава (злева) і будучая краўчыха практиканта Маўлюда Зіярава ў цэху.

Сталіца Узбекскай ССР — горад Ташкент. Злева — філія Цэнтральнага музея У. I. Леніна.

ЛІЧБЫ І ФАКТЫ

Узбекская ССР займае плошчу 449,6 тысяч квадратных кіламетраў з насельніцтвам 12,5 мільёна чалавек. Яе насельніцтва прадстаўнікі 122 нацый і народнасцей.

Узбекістан — асноўная бавоўнавая база краіны. У 1971 годзе рэспубліка вырабіла багаты ўраджай, прадаўши дзяржаве 4.510 тысяч тон «белага золата» — на 560 тысяч тон больш плаціна.

Асвоены і ператвораны ў квітнеўскіх аазісах вялікія масівы раней пустаўших зямель у Галодным і Каршийскіх стэпах, у Сурхандар'інскай нізіне, у цэнтральнай Фергане, нізіні Амудар'і.

Ва Узбекістане ёсьць больш 100 галін праісцвовавай вытворчасці. І ўсе яны створаны занава, у савецкі час. Высокага ўзроўню развіція дасягнулі шматталіновае машынабудаванне, знер-

гетычнае, хімічнае, нафтавая, вугальнае, газавая, горнарудная, металургічнае, золатаздабываючая, электратэхнічнае, самалётабудаўчая, электронная і іншыя галіны праісцвовавасці.

Узбекістан — рэспубліка сучэльнай пісменнасці. Тут 39 вышэйшых навучальных установ, у якіх вучыща больш 234 тысяч чалавек. Штогод за партыі садзяцца звыш 3 мільёнаў школьнікаў.

Ва Узбекістане выдаецца 226 газет разнавіднасцю звыш 3,5 мільёнаў экземпляраў. Выдавецтвы рэспублікі штогод выпускаюць звыш дзвюх тысяч назваў книг агульным тыражам больш 31 мільёнаў экземпляраў.

Да паслуг працоўных Узбекістана 24 тэатры, 20 канцэртных калектывів, калія 4 тысяч кінастаноў, 3,344 клубы, 5,708 масавых бібліятэк.

УЗБЕКСКАЯ ССР. У Галоднім стэпе будуецца буйнейшая ў Сярэднім Азіі Сырдар'янская ДРЭС магутнасцю ў 4.400 тысяч кіловат. Гігант энергетыкі рэспублікі будзе працаўца на дзіловым паліве — прыродным газе Бухарскага месцавання — і стане базіснай электрастанцыяй у абяднанай энергетычнай сістэме Сярэдній Азіі. Будаўнікі і мантажнікі вырашылі завяршыць збудаванне першага энергагаблоку ў 1972 годзе. Поўным ходам ідзе будаўніцтва галоўнага корпуса, высакавольтавай падстанцыі. Блізіцца да канца мантаж лінii электрападаўчай на 500 кіловат.

НА ЗДЫМКУ: ударнік камуністычнай працы мантажнікі С. М. ГАЗІЗ'ЯНАў (злева) і В. П. БЫЧКОУ. Яны вызначыліся на зборы высакавольтавых апор.

ТАК СТВАРАЙСЯ ТРАКТАРНЫ

Уладзімірскі трактарны завод завяршыў перадачу ташкенцікам трактарабудаўнікам камплекту абсталявання для выпуску трактараў бавоўнавай мадыфікацыі. Цяпер машина «T28X4» поўнасцю вырабляецца ў сталіцы Узбекістана.

Трактарабудаўнікі рускага горада дапамагалі ўзбекскім калегам на ўсіх этапах шляху. Станкамі, перададзенымі у Ташкент, аснашчаны вытворчы карпусы плошчан калія ѿ квадратных метраў. Парараджэнню машины з маркай «T15» садзеялі усе трактарныя гіганты Савецкага Саюза. Минск і Чайлоўск высылаюць сюды ліцце, ларкау дапамагае ў тэрмічнай апрацоўцы дэталей, Болгарград пастаўляе штампоук. Трактараўдунаўнікамі шлюць сваю прадукцыю Чабаксары і Дзендропітруск, Фрунзе і Запарожжа.

За гады гэтай пяцігодкі Ташкенцікі трактарны завод выпусціць дзесяткі тысяч машын. Яны будуть працаўваць на палах ўсіх бавоўнавесочых рэспублік Саюза ССР.

ІМЯ ДВУХ ГЕРОЯЎ

Дзесяць гадоў андзіжанская школа № 37 насліда імя земляка — Героя Савецкага Саюза Нематжана Хакімава. Няздёна паводле рашэння гарвыканома да гэтага імя дададзена другое — Героя Савецкага Саюза Віктара Яршова.

Хакімав і Яршоў служылі ў адным палку. У студзені 1944 года іх гвардзейскія часці фарсіравала раку ля мястэчкі Старчартарыскі Растоўскай вобласці. Падраздзяленне, у якім служылі сябры, заняло вышыню на левым беразе. Пасля жорсткіх баёў у жывых засталося ўсяго восем чалавек. Пяць фашысцкіх танкаў папаўлі да вышыні. Віктар Яршоў і Нематжан Хакімав, аўбязаўшыся гранатамі, кінуліся пад гусеніцы танкаў.

Так здзейснілі бессмяротны подзвіг два хлопцы — адзін з Андзіжана, другі з горада Чармоз Пермскай вобласці.

Папраўку ў імя школы ўнеслі чырвоныя следапты ўзбекскага горада Андзіжана.

М. РАХІМАУ,
кар. ТАСС.

Здымкі фотахронікі ТАСС.

АДЗІН МЕСЯЦ У ЛАГЕРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 2).

ма імянініца, але пра эта не ведзе, акрамя Ліды. Але рабтам што гэта? Да мене падыходзіць рабты і зураучыць «торт» — на вялікім кавалку кары суніцы, аблакладзеныя зялёні лісцем. Вельмі мінінічна! і кветкі, кветкі. Вельмі ўдзячна увесь рабт.

Гук горна апавішчаюць аб прыходзе «паштальёна», які зачытвае «тэлеграмму» ад балькоў. І зноў у адрас імянініка добрая пажаданія і парады. Але вось самы адказны момант: з'яўляючыся павары, якія нісць вялізны прыг імянінікам, а за паварамі паважна ідуць павараты. Гэта Сярока Матузай і Вова Хорсун. Калі пры з'еле, імянінік віншуе ўзелінікі мастакій са-мадзейнісці.

Так скончыўся гэты святочны дзень.

НАШЫ ТАЛЕНТЫ

У нас у лагеры ёсьць свя-таленты. Іх многа, а ўзначаліваюць рабты з другога атрада Ромы Бялой і Даіма Тамашаўскі. Яны добра іграюць на гітарах, «спявачы». Галасы іх яшчэ па-дзіцячаму звонкі і чыстыя. Раёнтамі зацікаўліся спецыялісты.

Але вось на ціхім часе мене выклікаюць у другі атрад. Ужо кала дачы чую смех, галасы, звон гітар. Так, нічога не скажаш, «цихі час»! Адчынью дверы: мінутна мітусі і ўсе «спявачы». Стак і думаю, што ж рабты? Як супакоіць рабт, якія слова сказаць і як? Ведаю, што варта міне за собой зачыніць дверы і зноў начинецца галдзёй. Ведаю, што завады — нашы таленты.

Сяджуся і запытаю, што яны зараз рэпетыравалі? Аказа-ваеца яны са звычайнай гітар забралі дэве электрагітары, пра-вільней адзін іграе як на сола-гітары, другі — як на рым-тарты. І вось рэпетыравалі. Да-мі даада, што гэта яны перанялі ў англійскага ансамблю «Ро-лінг стонз». Пачынаем гітару ку пра эстрадны зарубежны ансамбл, пра іх манеру співаць і граць. Размову вядзем я, Даіма і Рома. Астатнія рабты з ціавасці слухаюць. Рома запігвае, чаму ансамбль «Білэз», «крычыць», чаму ў іх песні — гэта адны кіры? Але Даіма тут жа не згаджаеца з ім, называючы рад песен, якія адровізываюць мелодіяў, напевам, рымтам. Размова пе-раходзіць да савецкіх ансамбліў. Рабты раскладаюць мне аб сваіх любімых спеваках, песнях. Рома хапае гітару і ёб-раеща распісвае адну з іх. Я спынаю яго і гавару, што

пасля «ціхага часу» я абавязко-ва прыйду паслухаць, а зараз усе спаць. Падымамся і юдзі да дзвіні, глядзю на гадзінікі, аказаеца мы прагаварылі паз-гаданіны!

Паварочаюся да рабт: — Спадзяюся, што мене больш іхолік не будзе кілкаць супакоівца вас на ціхім часе.

«Хор хлопчыкі» з 25 гала-сою дзікаваў.

— Так!

Зачынью за собой дзвіні, цяпер у лагеры супрауды ціхі час.

У АДНЫМ АТРАДЗЕ

Другі атрад рабты 6—7, не-каторыя 8 класаў. 14 хлопчы-кай і 15 дзяўчынкам. Усе яны розныя, бойкі і ціхі, вясёлы і разважливыя, але ўсе з ад-нолькавай цікавісцю глядзяць на цябе. Што за чалавек іх за-жыт? Я прыгляджаюся да іх, хто ж стае маймічомі? з эз-зумеем цябе з паслоўем, падтрымася твою пранаву, са-відзіц касці атрада. Бачу, што многія рабты ведаюць адзін другога, радасна ўсміхну-юцца. Іх жа ўпершы раз суст-ракаюць тут, адчуваюць сабе стараждылі.

Вось Танюша Чуйкова, ужо камсамолка. Мілая дзяўчынка! Колькі разу было яна майды выцурчалай. Невыскага росту, па-хлапцукоўску апранута, у сіх шортах і белая шапачка з жоўтым касціком, на якой на-писаны «Спорт». Разумныя вочі і гладзіць разумеючы і заўбажаюць ўсё, ўсё. Браты Калінічэнкі Валера і Гена. Адразу адчуваеца моцныя харкты Валеры, бескампра-місны, стараеца выглядае падарослай, хана не пазблей-лен пачуць гумару. Заходзім мы з Таній Бараадзінай у становую, адразу падыходзім да атрада. З абыкавым выглядам, скасу-шы позіркі на наш бок, Валера дзігут шабляй намазавае масла на хлеб.

Гера маладэй на трэх гады, непасрэдны, хуткі і рухавы, але вельмі душэўны, любімец і гордасць атрада, лепшага ігра-ка ў тэніс не знайсці ва ўсёй дружыне. Яго цікавіць ўсё.

— Гера, што ты рабиш на ціхім часе?

— А вось спаймаў конік і разглядае, колькі ў яго лапак, якія крылы.

А вось сямілакнік Шура Верасовіч, хлопчык з далекага Палесся, спакойны, нетарапіўскі і з хіртнікай у вачах.

— Лідзія Уладзіміраўна? А

што такое пераходны ўзрост?

— Переходны ўзрост?

— Так.

— Ну, пераходны ўзрост —

гэта такі час, калі рабты ці-кавацца многімі пытаннямі, у пачынца прайдзяцца хара-тат...

— Калі іх цікавіць хаханне?

— Так, і хаханне таксама.

— Значыць у мене пераход-ны ўзрост.

— Чаму?

— Тому што мене цікавіць Марына з 3 атрада.

— III

Вось яны якія. Наш зацейнік арганізатар — Алег Царашкоў. Пастычны, вельмі чулівы.

— Давайце пойдзём світание сустракаць.

І ў 4 дзяўчыны раніцы ён ці-хенік разбудзіў ўсіх, хто пры-шлі ў прыдану, і праз мину-ту мы бысцімна зінілі з тэ-раторыялі лагеру. Трэба было быць нахітнены твар і поўныя захаплення вочы Алега, калі мы любаваліся колерамі усходу.

— Калі б я быў мастаком, і б абавязковы напісаць карынці.

Вось такія толькі некалыкі предстаўнікоў нашай «Ладагі», якія імкнешы быць усюды пе-радзе. Афармляем атрадную лінейку і наша «Ладага» зрабіла яе першай. На конкурсе на лепшыя букет «Алёнушка» — самы арыгінальны. Сирод лепшыя малонкі нашых рабт: «Ну, пачакай!» Геры Калінічэнкі, «Подзілі Геракла» Шуры Верасовіч, «Раніца» Іны Кавалевай. Некі самыя сабой атрымліваюць, што рабты заўсёды ўсе разам, у лесе, на рэчы, на аперацыі «Лёгкая антэза». Усе выйшлі на збор лекавых граўд. Дзецям шытала Ханоя патрэнныя лякарствы. Успамінаю, як уважала слухалі мой расказ пра геральдікі В'етнам, як самі расказали пра тое, што чыталі, слухалі. І вось мы ў шляху. Валера Калінічэнка заплуніла, што ведае цэлымі пілантыцы трывутніка. І неўзабаве дзве навалачкі сталі поўныя. Таня Чуйкова і яшчэ некалыкі чалавек, ахвяруючы вольным часам, ручнік бясмертны — і першое месца давалося ўступіць першаму атраду. Не біда. Галоўнае ёсьць і наш уклад у агульную справу. І нездарма атрадная газета была аднаголосна названа «Дружба», дружба атрада, дру́жба 15 распублік кра-дзяржав.

— Калі б я быў мастаком, і б абавязковы напісаць карынці.

— А можна, і буду вам пісьмы пісаць?

— Вядома, можна.

— А вы мне адкажаце?

— Абавязковы адкажу.

— Вось мы цаці на адваротны адрас і падумаем, што ад жаніха пісьмо прыйшло.

— ТЫ ЧАРАУНІК

Усім рабтам лагера было прыпаванана адказаць на адно пытанне анкеты: што б ты зрабі-ла, каб стаў чарапіном?

Мы атрымлім трэція самых разнастайных адказаў, але большасць рабт жадала міру на ўсёй зямлі, смынення вайны В'етнаме, шчасці ўсім людзям свету. Адказы наўмысльныя, якія атрымліваюць, што рабты зінілі на хадзе апладнівія. Адказы наўмысльныя, якія атрымліваюць, што рабты зінілі на хадзе апладнівія. Адказы наўмысльныя, якія атрымліваюць, што рабты зінілі на хадзе апладнівія.

— Як заклік да нароаду свету

гучыць слова вясімігадавага Толі Балабава: «Калі б я стаў чарапіном, я знішчыў бы ўсіх фашыстуў на зямлі і зрабіў бы

іны Саветаў, дружба дзяцей ўсіх зямлі.

1 Такім рабтамі ніколі не бы-вае сумні і яны не даюць су-маваць іншым. Лёгка з імі і цікава, хача можна ўсяго ад іх чакаць.

— Любоў Мікалаеўна! Мож-на ў марскі бой туліць?

— Вядома, хлопчыкі.

— Падушкамі!?

— ??

Па вечарах зібираемся на ва-жады агенчыкі і чую расказы:

— Пытаю, чаго дзяга вы смы-ецяся, я таксама хачу.

— А вы не забярэце?

— Не, только паслаху.

Аказаеца, прадказваючы «лес» Пеци Чыстаму (11 год).

Сярэжка салідна апавядае:

— З нешчарнінем чакаеш першую дзіціць.

А ў сёмым атрадзе рабты сплаймалі вужа і яшчарку, з ра-даснымі крывацімі бягучы да Ні-кія Васільеўны, якай нават мухаўца.

— Ніна Васільеўна, ваш ложак самы высокі, давайце пад ім куток жывой прыроды ўлад-куем!

Важката бляднее і паволі ася-дае...

А адзін дзеяціцігадовы хлон-чык пытвае:

— А можна, і буду вам пісьмы пісаць?

— Вядома, можна.

— А вы мне адкажаце?

— Абавязковы адкажу.

— Вось мы цаці на адваротны адрас і падумаем, што ад жаніха пісьмо прыйшло.

— ТЫ ЧАРАУНІК

Усім рабтам лагера было прыпаванана адказаць на адно пытанне анкеты: што б ты зрабі-ла, каб стаў чарапіном?

Мы атрымлім трэція самых

разнастайных адказаў, але

большасць рабт жадала міру

на ўсёй зямлі, смынення вай-

ны В'етнаме, шчасці ўсім людзям свету. Адказы наўмысльныя, якія атрымліваюць, што рабты зінілі на хадзе апладнівія.

— Як заклік да нароаду свету

гучыць слова вясімігадавага Толі Балабава: «Калі б я стаў чарапіном, я знішчыў бы ўсіх фашыстуў на зямлі і зрабіў бы

іны Саветаў, дружба дзяцей ўсіх зямлі.

— Любоў Мікалаеўна! Мож-на ў марскі бой туліць?

— Вядома, хлопчыкі.

— Падушкамі!?

— ??

Па вечарах зібираемся на ва-жады агенчыкі і чую расказы:

— Пытаю, чаго дзяга вы смы-ецяся, я таксама хачу.

— А вы не забярэце?

— Не, только паслаху.

Аказаеца, прадказваючы «лес» Пеци Чыстаму (11 год).

Сярэжка салідна апавядае:

— З нешчарнінем чакаеш першую дзіціць.

А ў сёмым атрадзе рабты сплаймалі вужа і яшчарку, з ра-даснымі крывацімі бягучы да Ні-кія Васільеўны, якай нават мухаўца.

— Ніна Васільеўна, ваш ложок самы высокі, давайце пад ім куток жывой прыроды ўлад-куем!

Важката бляднее і паволі ася-дае...

А адзін дзеяціцігадовы хлон-чык пытвае:

— А можна, і буду вам пісьмы пісаць?

— Вядома, можна.

— А вы мне адкажаце?

— Абавязковы адкажу.

— Вось мы цаці на адваротны адрас і падумаем, што ад жаніха пісьмо прыйшло.

— ТЫ ЧАРАУНІК

Усім рабтам лагера было прыпаванана адказаць на адно пытанне анкеты: што б ты зрабі-ла, каб стаў чарапіном?

Мы атрымлім трэція самых

разнастайных адказаў, але

большасць рабт жадала міру

на ўсёй зямлі, смынення вай-

ны В'етнаме, шчасці ўсім людзям свету. Адказы наўмысльныя, якія атрымліваюць, што рабты зінілі на хадзе апладнівія.

— Як заклік да нароаду свету

гучыць слова вясімігадавага Толі Балабава: «Калі б я стаў чарапіном, я знішчыў бы ўсіх фашыстуў на зямлі і зрабіў бы

іны Саветаў, дружба дзяцей ўсіх зямлі.

— Любоў Мікалаеўна! Мож-на ў марскі бой туліць?

— Вядома, хлопчыкі.

— Падушкамі!?

— ??

Па вечарах зібираемся на ва-жады агенчыкі і чую расказы:

— Пытаю, чаго дзяга вы смы-ецяся, я таксама хачу.

— А вы не забярэце?

— Не, только паслаху.

Аказаеца, прадказваючы «лес» Пеци Чыстаму (11 год).

Сярэжка салідна апавядае:

— З нешчарнінем чакаеш першую дзіціць.

А ў сёмым атрадзе рабты сплаймалі вужа і яшчарку, з ра-даснымі крывацімі бягучы да Ні-кія Васільеўны, якай нават мухаўца.

— Ніна Васільеўна, ваш ложок самы высокі, давайце пад ім куток жывой прыроды ўлад-куем!

Важката бляднее і паволі ася-дае...

А адзін дзеяціцігадовы хлон-чык пытвае:

— А можна, і буду вам пісьмы пісаць?

— Вядома, можна.

— А вы мне адкажаце?

— Абавязковы адкажу.

— Вось мы цаці на адваротны адрас і падумаем, што ад жаніха пісьмо прыйшло.

— ТЫ ЧАРАУНІК

Усім рабтам лагера было прыпаванана адказаць на адно пытанне анкеты: што б ты зрабі-ла, каб стаў чарапіном?

Мы атрымлім трэція самых

разнастайных адказаў, але

большасць рабт жадала міру

на ўсёй зямлі, смынення вай-

ны В'етнаме, шчасці ўсім людзям свету. Адказы наўмысльныя, якія атрымліваюць, што рабты зінілі на хадзе апладнівія.

— Як заклік да нароаду свету

гучыць слова вясімігадавага Толі Балабава: «Калі б я стаў чарапіном, я знішчыў бы ўсіх фашыстуў на зямлі і зрабіў бы

іны Саветаў, дружба дзяцей ўсіх зямлі.

— Любоў Мікалаеўна! Мож-на ў марскі бой туліць?

— Вядома, хлопчыкі.

— Падушкамі!?

— ??

Па вечарах зібираемся на ва-жады агенчыкі і чую расказы:

— Пыта